KARİKATÜR

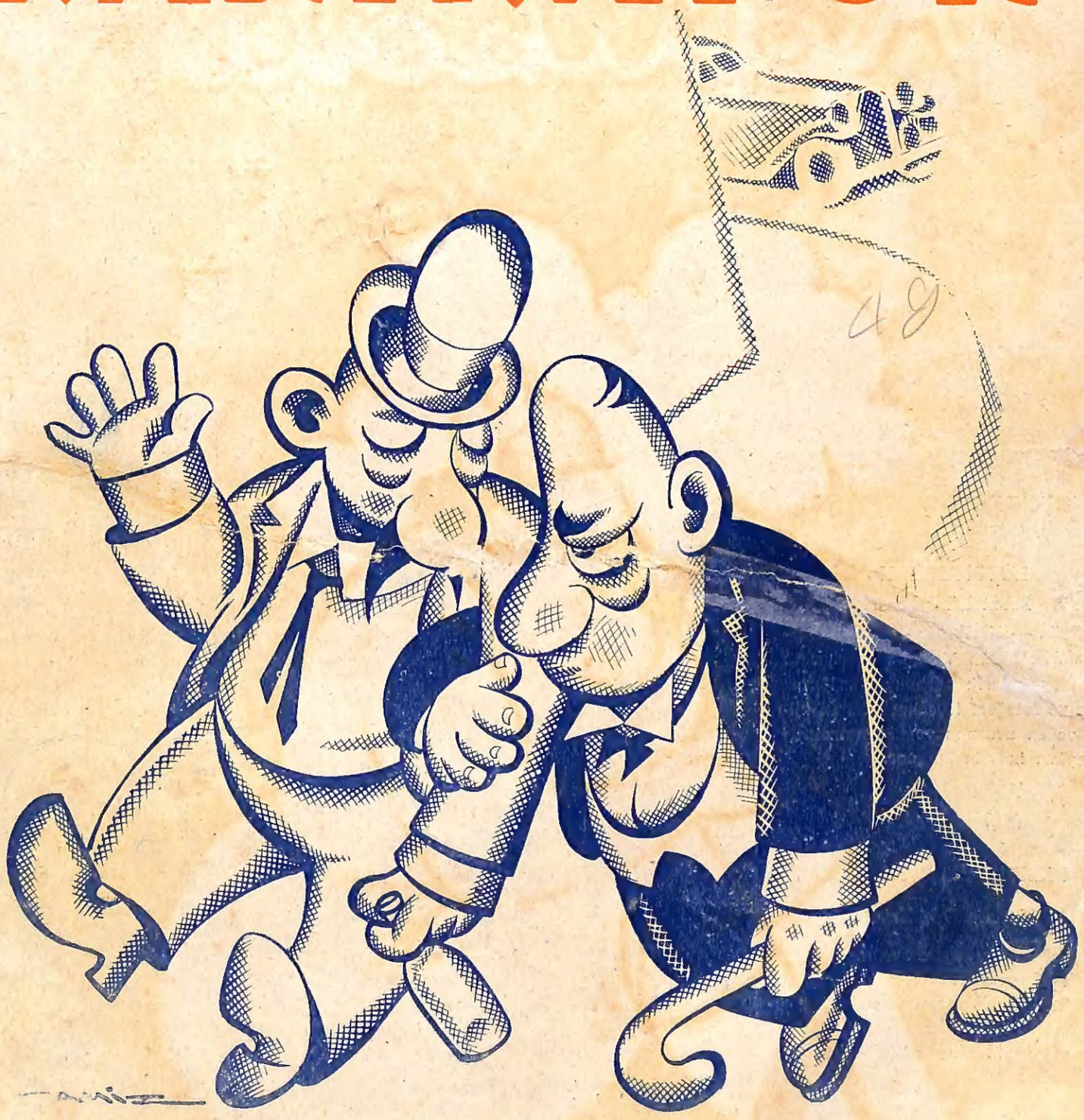

— Küfe ile nakliyat da yasak edilmiş..
— Düşündüğün şeye bak biz de yürürüz!..

Tarihten Çizgiler Albümü Çıktı.

Ressam Salih'in «Tarihten çizgiler» serlevhası altında yeniden yaptığı Karikatürler bir albüm şeklinde çıkmıştır. Daha dün içimizde yaşamış olan bu tipleri çizgilerle yaşatmakta büyük bir muvaffakıyet gösteren ressam Salih'in yeniden çizdiği bu levhalar cidden gülünç sahnelerle doludur. Bu albümde otuz muhtelif tablo bulunmaktadır. Ve gayet nefis bir şekilde basılmıştır. Dünün hatıralarını canlandırması itibarile okuyucularımızın bu albümü merak, hayret ve takdirle karşılıyacaklarına şüphe yoktur.

Bütün nefasetine rağmen fiatı yalnız 25 kuruştur. Gayet az miktarda basılan bu güzel albümü bayilerinizden isteyiniz. Bir zarf içinde 25 kuruşluk posta pulu gönderenlere albümden derhal bir adet gönderilir.

Basıldığı yer: Yedigün matbaası — Sahibi: Sedat S. — Umumi Neşriyat Müdürü: T. Şükrü

RAMİZ

Karikatür Albümü

Sanatkâr ressamımız Ramiz'in en güzel Karikatürleri bir albüm şeklinde toplanmış ve gayet nefis surette basılmıştır. Bu karikatürler arasında mizah edebiyatının şaheseri denecek kuvvette olanlar pek çoktur. Bu güzel albümün mevcudu pek az kalmıştır. Günlerinin birkaç saatini neşe ile geçirmek istiyen okuyucularımıza hararetle tavsiye ederiz.

Fiatı 25 kuruştur. Bütün Yedigün bayilerinden arayınız. Bir zarf içinde 25 kuruşluk posta pulu gönderenlere derhal bir adet gönderilir.

Isparta

LÜTFİ AKMAN

Sebat Kütüphanesi

Yedigün — Karikatür — Model mecmualarile bütün Yedigün neşriyatını buradan tedarik edebilirsiniz. Kırtasiye ve fotoğraf levazımatının en güzel ve en ucuzunu ve bütün mektep kitapları burada bulunur.

ZONGULDAK

MEKTEPLİLER PAZARI

Mustafa Zeki Erman

Yedigün ve bütün neşriyatımızı Zonguldak okuyucularımız Zeki Erman'ın Mektepliler Pazarından tedarik edebilirler. Fotoğraf levazımının da en ucuz satıldığı yer burasıdır.

Neden Aspirin ?

Çünkü ASPİRİN senelerdenberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİNin tesirinden emin olmak için lütfen BAYER markasına dikkat ediniz.

BAYER

Kolaylık-Şıklık

) Her şeyden evvel kolaylığı» arayan spor meraklısı Bayanlar, onlar için yapılmış olan bu sentür-külotları giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Hututu inceltir. Vücudun tenasübünü düzeltir ve en şedid hareketlerde bile kat'iyyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız : ez

J. Roussel Paris

İSTANBUL, Beyoğlu Tünel meydanı 12 No.lu. Mağazamızı ziyaret ediniz veya 18 No.lu tarifemizi isteyiniz. Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

Markamız Sağlamlık ve

Ucuzluğun teminatıdır

Erkek ve kadın kumaşları

Kunduralar, Saraciye, Hazır elbise, Tuhafiye eşyası vesaire

YERLİ MALLAR PAZARLARI

No. 49 YIL: 1 CİLT: 2 FİATI 10 KURUŞTUR 5 BİRİNCİ KANUN 1936

Kara Karikatür

Çıkaran: Sedat Simavi

İdarehanesi:
İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire
Posta kutusu: İstanbul 103

Abone şartları:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

CUMARTESİ GÜNLERİ ÇIKAR SİYASÎ VE EDEBÎ MİZAH GAZETESİ

Trablusşamda, Berutta isyanlar çıktı...
— Gariki bahri ısyanım dahilek...

Bir Yasak Münasebetile!..

Gazeteleri karıştırırken gözüme şöyle bir havadis ilişti:

«Samatyadaki marangoz Mardiğin dokuz, on yaşındaki oğlu Mığırdıç tramvaylara atlamakla eğlenirken yakalanmış, babası Mardik çocuğunun böyle kazalı oyunlar oynamasına mâni olmadığı için karakola götürülerek ilâh ilâh..»

Marangoz Mardiği, oğlu Mığırdıçı ve hattâ Samatyayı tanımam. Fakat bu havadisi okuduktan sonra, gözümün önünde şöyle sesli ve sözlü bir sinema komedisi oynandı:

Elli, elli beş yaşlarında çıplak sivri kafalı, uzun traşlı, aba pantalonunun dizkapaklarına kadar uzamış meşin önlüklü bir adam (Mığırdıçın babası marangoz Mardik usta) yere çömelmiş, tutkal tenekesinin altındaki ateşi üflerken irili ufaklı bir çocuk alayı dükkâna hücum ediyor, bunlardan biri bağırıyor:

— Mardik usta.... Mığırı polisler karakola götürdüler..

Mardik usta evvelâ ehemmiyet vermiyor:

— Girmeyin içeri be veletler... Tükânın altını üstüne getirecéksiniz.. Diye bağırıyor.

Çocuklar bu defa hep bir ağızdan tekrar ediyorlar:

— Mığırı polisler karakola götürüyor..

Usta yine aldırış etmiyor:

— Cehendebin dibine götürsünler

Bayan — Dedikleri gibi bu sene şiddetli kış olacağa benziyor..
Bay — Ben öyle olacağını kışlık elbiselerinin faturasını öderken anlamıştım zaten!...

yumurcağı... Dokunma ulan o testereye...

Mardik usta tutkal mangalının başından kalkıp çocukları tavuk kışalar gibi sokağa çıkardıktan sonra, burnunun ucundaki nohut iriliğinde siyah et benini kaşıyarak, düşünüyor:

— Mıgırın karakolda ne işi olur ki?.

Mardik usta çocuklardan ziyade kendi mantık ve iz'anından bu suale bir cevap beklerken kapıda bekçi görünüyor:

— Usta, haydi bakalım muavin bey seni bekliyor karakolda...

Marangoz karşısındaki manava sesleniyor:

— Ben gelesiye tükâna mukayet ol..

Manavın başile «pekâlâ» işareti yapmasına rağmen, o, yine inanamıyor, dükkânın kapısını kilitledikten sonra, karakola doğru yürüyor...

Hava yağmurlu, yer çamurludur. Usta mavi çoraplarının altındaki şıp şıp terliklere bakıyor, dönüp kundura giymek lâzım olup olmıyacağını düşünüyor. sonra taşların üstünden atlıyarak söylene söylene karakola yürüyor...

Mıgır, muavinin odasında, salya sümük biribirine karışmış, öksüre öksüre ağlıyor, şafi köpeği gibi tir tir titriyor. Mardik usta, daha sabahleyin anasının giydirdiği tertemiz gömleği paçavraya çevirmiş olan yumurcağa şiddetle saldıracaktır. Fakat muavin daha evvel davranarak, marangoza çıkışmıya, bağırmıya başlıyor:

— Be adam, siz sade çocukları yapıp yapıp sokağa salıvermiye mi memursunuz?.. Ne biçim adamlarsınız be. Yüreğinizde zerre kadar insanlık, merhamet de mi yoktur be?

Mardik usta afallamış, gözlerini iri iri açarak:

— Dur beyim.. Ağnıyalım bir keret ne kabahat işlediğimizi ki ondan sonra bağırmak deyil, ister isen sopa ilen kafama vur... Ne olmuş, ne yapmış?.

— Ne yapacak... Başı boş bırakmışsin tramvaylara asılıyor.... Geberirse yüreğin de mi yanmaz?.

— İnanırsın o gıdar bırakmışım ki sahiden yüreğim yanmaz... (Çocuğa yumruğunu uzatarak) bugıdar boyun ilen sen ne adammışsın be! Anan enayinin birisi olmasa seni başkasından olmuş derim... Sen bu keret onu bırak mavin beyim.. Ona bir sopa çekeyim ki sen de beğen...

Muavin daha ziyade kızar:

— Sopayı ona değil, sana çekmeli.. Sizin gibi heriflere çekmeli...

— Çek ama ne yapmış isek evel onu söyle..

Muavin şahit arar gibi başını iki yana sallıyarak:

— Hâlâ anlamıyor herif be... Ulan bu yaşta çocuk sokağa bırakılır mı?.

Mardik usta mendilile terini ve burnunu silerek göz kırpar:

— Pardon pardon mavin beyim.. Koca İstanbulda sokağa bragılan çocuk salt bizim Mıgırdıçdır? Sizin çocuklar hiç sokaga çıkmazlar?..

— Herkesten sana ne be adam... Sen kendine bak...

— Yog ama zatınız da salt Mıgıra çatıyorsunuz da...

— Ben Mıgıra ne çatayım... Ben çatacağım adamı bilirim... Yeni kararı elbet bilirsin...

— İşten başımı kaşımağa vaktim oluyor ki bileyim?

— Ben sana öğreteyim öyle ise.. Çocuk çocuktur... Tabiî onlara ceza vermek mevzubahs olmaz... Ceza, onları böyle muzır hareketlerden menetmiyen velilere verilecek... Binaenaleyh derhal muamele yapacağım.

— Şaka ediyorsunuz mavin beyim?

— Sen para cezasını ver de şakayı anlarsın...

Marangoz Mardik usta, işin sarpa sardığını anlamıştır. Ellerile işaretler yaparak kendini müdafaaya başlar:

— Bulup buluşturup para cezasını da vereyim... Kaç ki para cezası benim için dayak cezasından da, hapis cezasından da güçtür... Lakin onu da evel Allah sayesinde veririm, ille sen de bana kandıracak bir şey söyle... Bu takikada İstanbulda iki yüz tramvay işliyor-

MEYHANE NÜKTELERİ

— Kütük olduk...

— O bir şey değil, hesap gelince kül olacağız!...

sa yüz elli tanesinin ardı çocuktan uçurtma kuyruğuna dönmüştür.

— Biz, seninkini yakaladık seni cezalandırırız. Başkasını yakalarsak ona da öyle yaparız..

— Yaparsınız ama yapmoorsunuz... Ters tarafından vurmuş pıyanko ikramiyesi gibi bir tek ben ortada kaloorum.. Bir nızam çıktı ise körlemeden salt bir kişiye tatbık edilir? Geçenlerde glükozlu helva satan bir helvacı yakalandı; gazeteler «glükozlu helva satan hayin yakalandı» deyi yazdılar. Anlaşılan İstanbuldaki dört glükoz fabrikasının çıkardığı mamulatı bu adam satıyormuş... Yarın da «marangoz Mardiğin yumurcağı tramvaya atladığı sebepten Mardik cezaya çarpıldı. Bu işin önü alınmalı» deyi yazarlar... Mavin beyim nızam nızamdır. İlle bir nızam üç yılda bir fakır bir marangoz Mardige tatbık edilecek ise onu da görmemezlikten gelmek benim aklımcas daha muvafıg olur..

KARİKATÜR

— Dublelerle bira içildikten sonra önüne gelene saldırıp çiftelemiş..

— Tabii arpa suyu insanın huyunu da değiştirir!...

KÜFELİKLER

Akşamları meyhanede sızıncıya kadar yahut yürüyemiyecek hale gelinciye kadar içtiği için gece yarısı küfe ile eve dönen ayyaşlar nesli hâlâ tükenmemiştir.

Benim, en aşağı doksan kilo çeken bir tanıdığım vardır ki Sultantepesinde oturur ve ekseri akşamları Üsküdar meyhanelerinde içtikten sonra bir hamalın küfesi içinde evine çıkar. Hamal, Bitlisli iri yarı bir adamdır. Gündüzleri yüz seksen kiloluk balyeler taşımıya alıştığı için geceleri abonesi halinde bulunan bu gedikli müşteriyi âdeta zerzevat mendili taşır gibi kolaylıkla taşır.

Geçenlerde hamalların ağır yük taşımalarının yasak edileceği havadisleri çıkınca, ahbabım: «Eyvah, ne yapacağız?» diye düşünmiye başlamıştı. Fakat hamalların ağır yükleri el arabaları ile taşımalarına karar verildiğini gazeteler yazınca, ahbabın yüzü güldü:

«Geceleri, hamal fiatına kibar sarhoşlar gibi eve araba ile döneceğiz desene» dedi.

KANTOLAR YASAK OLDU

Kahvede dinlediğim bir konuşmadan:

— Gazetelerde okudun mu? Vilâyet gazetelerinden birinin şikâyeti üzerine Anadoludaki tulûat tiyatrolarında kanto söylemek ve göbek atmak yasak edilmiş.

— Sebep ne olsa gerek?

— Umumî ahlâkı muhafaza... Meselâ kadınların kolları, bacakları ve kısmen göğüsleri çıplak olarak sahneye çıkmaları birçok masum delikanlıların yüzünü, gözünü açıyor, onlara fena fikirler arzular ve hırslar telkin ediyor.

— Eyvah, desene ki gelecek yaz plâjları da yasak edecekler...

— Sebep yalnız kadınların genç erkeklere açık saçık görünmeleri değil... Onlar ayni zamanda göbek atıyorlar, göğüs titretiyorlar.

— Bak bu doğru... Bu gibi oyunları medenî hayatta kadınla erkek beraber oynar. Meselâ bir tangoda kadın vücudünün çıplak taraflarını bir erkeğin kucağında saklarsa tabiîdir ki seyredenler üzerinde fena bir tesir bırakmaz. Yahut Rumbada yalnız göbeğini degil, bacaklarını, kalçalarını hâsılı vücudünün her tarafını titretirse, kavalyenin vücudü bu hareketlere kısmen siper olacağı için ahlâk üzerinde menfi bir tesir yapmaz. Fakat ekmek parası peşinde bir biçare kadın sahnede ahalinin karşısında şarkı söyler, oynarsa halkın ahlâkı tehlikeye giriyor, Bu gibi oyunları ancak oturak âlemlerinde oynamak lâzımdır.

ASRÎ İFTAR

Eski miras yedi paşazadelerin nasılsa dört ayak üstü kalabilmiş olanlarından zengin bir bildiğim vardır. Yeni hayatı bütün inceliklerine kadar benimsemiş olduğu için eski hayatın da yine bütün âdet ve ananelerine riayet eder. Meselâ bu dost Noelde salonun ortasına Noel ağacı dikip yapraklarını yaldızlı fenerlerle süslediği gibi kurban bayramında da kınalı koçların boynuzlarını yaldızlarla tezyin eder. Yılbaşında balo verir, berat gecesi mevlût okutur.

Bu zat her Ramazan, birkaç gece üst üste tanıdıklarına verdiği iftarlardan birine nezaketen beni de davet etti.

İftar topunun, zevali saat kaçta atıldığını telefonla rasathaneden sorduktan sonra guruba doğru dostumuzun kapısını çalıyordum.

Kapıda beni karşılıyan uşağa paltomu, şapkamı teslim ederken, dostum merdiven başında göründü ve siteme başladı:

— Nerede kaldın? Bu vakit mi gelinir?

Ben şaşaladım:

— Geç kalmadım sanıyorum, dedim, iftar topuna daha on beş yirmi dakika var...

Ev sahibi yandaki kapıyı açarak modern bir büfenin önünde rakı, bira, likör vesaire için davetlileri gösterdi:

— İyi ama, iftara kadar birkaç kadeh aperitif almana vakit kalmadı, dedi.

BİR İFTAR HİKÂYESİ

O gece dinlediğim hoş bir iftar hikâyesi:

Eski kazaskerlerden biri bir Ramazan gecesi, konağında şehrin belli başlı ülemasına bir iftar verir.

Topa yarım saat kala iki müderris arasında basü badelmevt mucizeleri hakkında bir ilmî münakaşa başlar. Müderrislerden biri Allahın bazı kimseleri öldürdükten sonra, tekrar dirilttiğini Enbiya tarihlerinden alınmış vak'alar ve bir takım aklî, naklî delillerle isbata çalışır, fakat öteki âlim, bizim dinimizin böyle mucizeleri kabul etmediğini, ölen bir insanın yeniden dirilmesi akla sığmadığını söyler.

Ve «Muhale iradei ilâhiye taalluk etmez» diye bağırırmış.

Ezan olur, top atılır; fakat herkes bu heyecanlı münakaşaya dalmış olduğundan kimse önündeki yiyeceklere el uzatmayı aklından geçirmez.

Davetliler arasında bir de bektaşi varmış. Baba erenler, ogün nasılsa oruç tutmuş ve dehşetli acıkmış olduğu için bir an evvel önündeki yemeklere saldırmak istermiş.

Aradan yarım saat geçtiği halde kimsenin sofraya el uzatmadığını görünce bektaşi dayanamamış, yüksek sesle:

— Muhterem âlimler, demiş, görüyorum ki bu münakaşanın sonu gelmiyecek, müsaade buyurursanız aciz ve cehlime rağmen ben hakemlik yapayım. Eğer itiraz kabul etmiyecek bir delille davayı bir dakikada kestirip atmazsam yine siz münazaranıza devam buyurursunuz.

Hocalar ve diğer davetliler bektaşinin teklifini kabul ederler. Baba erenler, insanın öldükten sonra dirilmesini kabul etmiyen müderrise sorar:

— İnsanı kim yaratır?

Müderris hayretle cevap verir:

— Allah.

— Peki insanı bir defa yaratan bir kudretin bir ikinci defa yaratmasına ne mâni görüyorsun?

Papağan

BOYACIDA

Genç — Canlı bebek, sizi hangi ana doğurdu?.
Bayan — Eski boks şampiyonu olan babam yanımdadır, çok merak ettinizse ona sorun!...

FLÖRT

Dün akşam ilerlerken Beyoğlundan Tünele
Rastladım fidan boylu, sarışın bir güzele,

Dedim ki: Bir melekle göz göze geldim bugün,
Ne olur, ah, onunla bir de gelsem elele..

Dedi ki: Yeryüzünde aç gözlülük edenler
Gençliğine doymadan kavuşurlar ecele.

Dedim: Bu hoş ayaklar taştan taşa basarken,
Sanki bir kalb arıyor ezmek için rasgele.

Dedi: Bu hoş ayaklar bir çift iskarpin ister,
Timsah olmazsa olsun, razıyım, kertenkele,

Dedim: Kavsi kuzeh mi parmağında o yüzük?
Pırlanta mı, elmas mı? Şu işi bir incele!

Dedi: Gördüğün yüzük taklittir parmağımda,
Bedestende aslını görelim mi acele?

Dedim: Kaplan kürkünü giymişsin ya sırtına,
Önüne çıkan kurdu hiç bakmadan tepele!

Dedi: İlk taksitini verdim henüz bu kürkün,
Daha on bir âşıka ihtiyacım var hele!

Dedim: Kirpiklerinin her teli bir kalbe ok,
Kaç gönül var, acaba asılmış her bir tele?

Dedi: Hesabım zayıf, hafızam ondan beter,
Âdet de edinmedim tutmak çetele.

Dedim: Bir saray lâzım bu güzel vücut için,
Yakışamaz doğrusu, pansiyona, otele.

Dedi: Bebek koyunda küçük bir arsam var,
Bana ev yapmak için başla hemen temele!

Dedim: Ben bir şairim, param yok ki vereyim,
Kalbimi vakfederim ben ancak her emele,

Dedi: Kalble, ciğerle yoktur alış verişim,
Kasap olsaydım onu asardım bir çengele!

Daha uzun sürerdi bu zararlı konuşma,
Ayrıldım raslayınca Hasan Âli Yücele!

Çamdeviren

Hastabakıcı — Artık perhizi bozabilirsiniz.. Doktor pilice müsaade etti..
Hasta — Vah vah, aksiliğe bak, hiç de halim yok!..

Hikâye

Bir varmış, bir yokmuş

Timurlenk ordularının başına geçerek, bir hamlede doğudan batıya varmış, karşısına çıkan hükûmetleri devirmiş, şehirleri kendine bağlamıştı. Şimdi onun bir tek düşüncesi vardı: Acaba ele geçirdiği bunca memleket, her zaman kendisine, kendi milletine bağlı kalacak mıydı, yoksa birçok emsali gibi dağılıp gidecek miydi? İşte büyük kumandan bir türlü bu bilmeceyi halledemiyordu.

Bu düşüncenin verdiği sıkıntı ile yerinde duramıyan Timurlenk, mabeyincisine emretti:

— Ülkenin bütün bilginleri etrafıma gelsin!

Bir saat sonra şehirde bir tek âlim kalmamış, hepsi kumandanın huzuruna çıkmıştı. Timurlenk sordu:

— Bir müşkülüm var, içinizden hangisi cevap verecek? Eğer cevap vermiyecek veya nabza göre şerbet verecek olursa boynunu vuracağım!

Âlimler taş kesildi, korku ile biribirine bakıştılar. İçlerinden biri, en yaşlısı, ayağa kalktı:

— Ben bunların piriyim, dedi, ben cevap veremezsem hiç biri dudağını kımıldatamaz... Müşkülünüzü halledersem ne mutlu! Edemezsem bukadar yıl yaşadığım yetmez mi? Kanım helâl olsun!

Herkes derin bir nefes aldı. Timurlenk, yumuşamak bilmiyen sesile derdini anlattı:

— Yeryüzünden nice fatihler gelip geçmiş, kiminin adı kalmış, memleketi kalmamış, kiminin adı bile kalmamıştır... Acaba benim aldığım ülkeler kalacak mı? Onlar kalmazsa adım kalacak mı? Bunu öğrenmek isterim!

İhtiyar âlim, cevap verdi:

— Ulu başbuğ, bunun cevabı hemen verilmez... Birkaç gün müsaade ederseniz ya cevabımı, yahut kellemi takdim ederim!

Müsaade çıktı, âlimler dağıldılar, Timurlenk sarayında kaldı.

* * *

İhtiyar âlim, ogün sabahtan akşama akşamdan sabaha kadar kafasını yordu. Eski cihangirleri tetkik etti, tarihi yeni baştan okudu, fakat bir memleketin her zaman ayni millet elinde kalmasını temin eden kanunu bir türlü bulamadı. Ertesi gün de ayni yorgunluk, ayni uykusuzlukla geçti, yine bir netice hâsıl

olmadı. Üçüncü gün ihtiyar âlim, biraz hava almak niyetile, sokağa çıktı, caddeleri dolaştı, ve kapısı kalabalık bir binanın önünde durdu. Burası mahkeme idi. Âlim:

— Biraz dava dinlerim, yorgunluğumu avuturum!

Diye içeri girdi, bir köşeye büzüldü. Hâkim gür sakallı, çetin bakışlı, yüksek sesli bir adamdı. İki köylüyü muhakeme ediyordu. Önce sağdakine sordu:

— Davanız nedir?

— Benim beş yüz akçe değerinde güzel bir atım vardı, kayboldu, sonra bir gün işte şu gördüğünüz adamın altında gördüm, atımı istedim, vermedi, davacıyım!

Sonra soldakine döndü:

— Ne dersin bu işe?

— At benimdir... Daha ben onu tay iken satın almıştım, hattâ onun bazı işaretleri var ki ancak ben bilirim!

Hâkim, karar verdi:

— Yarın, o atı buraya getirin..

Davacılar gitti, hâkim de beraber mahkemeden uzaklaştı. Âlimin canı sıkılmıştı. Bukadar kısa muhakeme de olur mu? Bununla beraber ertesi sabah yine mahkeme kapısında idi. İki davacı da gelmişti, yanlarında kavgalı olan at da duruyordu. Fakat, aksilik olacak, hâkim gelmemişti. Akşama kadar beklediler, hâkim yok... Çaresiz, davacılar atı, âlim de başını aldı, gitti.. Âlim, merak içinde idi: Acaba mahkeme yarın nasıl bir şekil alacak?

Ertesi gün yine mahkeme kapısına damladı. İki davacı da orada idi, fakat at meydanda yoktu!

Hâkim geldi, kürsüsüne çıktı, davacıları çağırarak sordu:

— Hani at?

— Dün getirmiştik gelmediniz..

— Ee, bugün de getireydiniz?

— Getirecektik ama.. At bu gece öldü!

Hâkim kaşlarını çatarak biraz düşündü:

— Kaç akçe idi bu at?

Köylü boynunu bükerek:

— Beş yüz akçe!

Dediler. Hâkim, kesesini çıkardı, içinden bin akça ayırdı:

— Beş yüzü senin,.. Beş yüzü de senin!

Davacılar şaşırmıştı, âlim de beraber. Hâkim devam etti:

— Dün hususî bir işim vardı, gelemedim. Halbuki şahsî işler, her zaman, umumî işlerin arkasında gelir.. Eğer dün gelseydim atınızı sağ bulacaktım, kararımı ona göre verecektim. Mademki şimdi at ölmüştür, ortada davalı olan bir hak vardır, benim için bundan başka çare yok: Hanginizin haklı veya haksız olduğunuzu bilmediğim için zararınızı cebimden tazmine mecbur oldum! Şimdi ikinizden birinin müfteri olması ihtimali de var. Atın ölümü bunu da tahkike imkân vermiyor. Bunun için müfteriye lâzım gelen cezayı da ben çekmiye mecburum. Bereket versin, çok bir şey değil: Elli falaka!

Ve hemen muhzara seslendi:

— Hademelere söyleyin, değnekleri hazırlasınlar!

Hâkim, kendi kendine dayak attırmak üzere, kürsüsünden indi, halkle dolan meydana sırtüstü yattı, ayaklarını havaya kaldırdı. Falakacılar şiddetle vurmıya başladılar: Çat... Çat... Çat..

İhtiyar âlim, hayretle, bu manzarayı seyrettikten sonra, etekleri zil çalarak Timurlengin sarayına koştu, Hemen büyük kumandanın huzuruna çıktı, vak'ayı bir nefeste hulâsa ettikten sonra dedi ki:

— Müşkülünüzün cevabı budur: Mahkemeleriniz böyle hükümler vermiye devam ettiği müddetçe, zaptettiğiniz memleketler her zaman elinizde kalacaktır.

Boncuk

Gazetecilik..

— Anlamıyacak ne var? KL listesinden çıkarılanlar (A) listesinin (B) fıkrasından (C) faslına girecek kontenjan kalkacak, Klering de Gir olacak ve her şey ucuzlıyacak! Basit! birader basit!..

AVRUPAYI HAYRETE DÜŞÜREN SİYASİ MARİFET!
Faşistlere göre muvazene — komünistlere göre muvazenesizlik!

Kadınların askerliği hakkında:

Bayan Mihri Pektaşın Düşünceleri

Malatyanın değerli saylavı bayan Mihri Pektaşla konuşmak, kadınların askerliği hakkında fikrini almak için Bebekteki köşküne gittim. Sevimli saylavımız beni hiç bekletmeden kabul etti:

Üstünde zarif bir asker elbisesi, yanında da terzi olduğunu sonradan anladığım bir kadın vardı. Bayan Mihri gülerek dedi ki:

— Ne olur, ne olmaz, şimdiden elbisemi hazırlıyayım dedim... Nasıl buldunuz, yakışmış mı?

— Yakışmasına yakışmış.. Yalnız, epolet yerleri boş duruyor. Oraya teğmen mi, yüzbaşı mı, ne işareti koyduracaksınız?

— Henüz bir karar veremedim. Terzim son provasını yapıyor... Siz de fikrinizi söylerseniz, bana yardım etmiş olursunuz!

Şaşırdım:

— Fakat rütbenizin ne olduğunu bilmiyorum ki...

— Kadınlık, başlı başına bir rütbedir: Henüz nefer yaşındaki bayanlara generallerin bile hürmet ettiğini görüyorsunuz... İşte, sizden de bu noktayı gözönünde bulundurarak bir fikir söylemenizi bekliyorum!

Düşündüm, taşındım, nihayet:

— Bana kalırsa, dedim, epolet yerine iri bir krizantem, yahut büyük bir ortanca koyarsanız çok yakışacak..

Aziz saylav sevinçle ellerini çırpt.:

— Oldu, oldu. Ne iyi buldunuz!

Terzisine buna dair emirler verdikten sonra bana döndü:

— Sorunuz, sizi dinliyorum.

— Kadınların hazerî askerlik teşkilâtı hakkındaki mütalealarınızı almıya geldim.

— Bu hususta arkadaşlarla epey düşündük, bazı hususî kararlar verdik. Doğrusu bu teşkilât hem lüzumlu, hem de zor bir iş... Meselâ ondülâsyon işlerini Bay İzzet Melihe, gardroba nezaret vazifesini de Bay Burhan Cahide verdik diyelim, manikürcü kimi yapacağız? Akıl kâhyalığı Şevket Dağ için biçilmiş kaftandır, o zaman da Tahsin Nejat için iş kalmıyor... Levazım şubemizde epey münhalimiz var. Aklımıza geldikçe buna isimler ilâve ediyoruz..

— Seferî teşkilâtınızı ne suretle tertip ettiniz?

— Topçu kumandanlığına Lâtife Bekiri münasip gördük. Kadınlar birliğinin topatma merasimini muvaffakıyetle idare ettiği malûmunuzdur. Mitralyöz bölüğü kumandanlığını Nezihe Muhittine verdik, bir dakikada üç yüz kelime sarfeden edibemizin bir saniyede üç bin kurşun atacağından eminiz, Süvari alayını İffet Oruza, nakliye kumandanlığını Halide Nusrete muvafık bulduk. Biri küçüktenberi bisiklete, ata binmeyi talim etmiştir, öteki ise hâlâ şehirden şehire taşınıyor! Bayan Nakiye ile Halide Edibi ihtiyat bıraktık. İstihbarat şefi Bayan Şefika bu vazifenin ehlidir, Safiye Hüseyin de baş tercümanımızdır. Fakat kendisine bir de türkçe mütercimi aramak lâzım geliyor. Kadroyu tamamile anlatayım mı?

— Zahmet olmazsa...

— Zahmet olmaz ama, söylediklerim esrarı harbiyeden sayılacak diye çekiniyorum...

Saylavın hakkı vardı, kendisini fazla söyletmek, not tutan için de bir tehlike teşkil edebilirdi. Teşekkür ederek ayrıldım.

İspinoz

YENİ NİŞANLILAR

Erkek — Güzelim, vadettiğin o mesut saati bekliyorum..
Kız — Ben de vadettiğin elmas saati bekliyorum!..

Köprüden sonra

Sevimli Şarbayımız, temelleri atılan yeni köprüyü gözden geçirmek için, Unkapanına gitmişti. Bir taraftan yükselen köprüyü, bir taraftan da alçalan suları seyrettikten sonra:

— Çok şükür, dedi, köprü işini hallettik... Bir de Halice su getirmenin yolunu bulursak hepsi tamam olur!

Cürmümeşhut

Hâkim, suçluya sordu:

— Sen bu zavallı adamın evini soyarken içinden vicdanının feryadını duymadın mı?

Suçlu cevap verdi:

— Hayır, yalnız yukarı kattan ev sahibinin «Hırsız var, yetişin!» diye avaz avaz haykırdığını işittim!

Uyku

Salih Zeki şiirlerini okuyur, Nâzım Hikmet de uyukluyordu. Şair bir aralık coşkun bir yere gelmiş olacak ki sesini yükseltti, Nâzım Hikmeti yerinden sıçrattı:

— Birader, dedi, ya beni uyutacak şiirler okuma, yahut uyuttuktan sonra bağırarak uykumu tepeme sıçratma!.

KADINLAR KLÜBÜ

KAHKAHALI BÜYÜK KOMEDİ

— 5 —

Yazan: Nezihe Muhittin

Hademe bir elile kapıyı örtmiye çalışarak — Rüstem pehlivan isminde mefret gibi bir adam geldi.. Çok hiddetli, ateş püskürüyor. İlle içeri girecegim diyor!...

Sabbek — Aaa.. Rüstem pehlivan benim ayalim.. Burasını da nereden buldu acaba?..

Huriye — Nereden bulacak? O çenesi düşük Remziyeler söylemiştir.. Buraya gelirken keşke uğramaz olsaydık..

[Bu esnada kapı sarsılır Numan bey kaçacak yer arar.. Nihayet kapı bir tekme ile açılır, hademe yuvarlanır.. İçeri gayet iri yarı, kucağında küçük bir çocuk yanında büyük bir kız, kızın bir elinde kardeşinin lâzımlığı, öbür elinde bir horoz şekeri yalıya yalıya içeri girerler.]

Rüstem pehlivan karısına — Sürüp sürüştürüp çocukları başıma atarak saatlerce burada çene yarıştırmıya utanmıyor musun?

Huriye araya girerek — Yoo.. Artık çok oluyorsun Rüstem pehlivan! Taze altı aydır sokak yüzü görmedi.

Rüstem pehlivan çocuğu Huriyeye vererek — Al hele şu yumurcağı... Senin kızın sokakta gezecek diye ben tımarhaneye giremem.

Huriye — Ayol, oyalıyıvereydin. yavrucağı.. Eline bir şeyler tutuşturaydın..

Rüstem pehlivan — Eline tutuşturmadığım hiç bir şeyim kalmadı; tesbihimin püskülü, ne çubuğum.. Ne nargile marpucu.. Oyalanmadı bir türlü yumurcağın gözü!..

Sabbek — Biraz hoplatıp zıplatıvereydin ayol. Biz burada içtima yapacaktık.. Erkeklere çocuk bakmasını öğretecek mektepler açılmasına karar verecektik..

Rüstem pehlivan — Vay, birdenbire kabak çiçeği gibi açılmışsın! Elinin hamurile sen de mi bu züppe işlerine karışıyorsun?

Huriye — Karışır zahir!.. Burası Kadınlar klübü ayol,. Irzımız, namusumuz, hakkımız, hukukumuz rabbiye emanet!..

Rüstem pehlivan — Bana kürek gibi dilinle pay verme alimallah burasını altüst ederim ha!. (Numan bey yine kaçacak yer arar).

Sabbek ağlıyarak — Ah kardeşler! Nedir bu çektiğim benim? Elâleme kepaze oldum.

Bu vak'aya bakan kadınların arasından bir ses yükselir — Boşanıver a hemşire... Böyle erkek çekilir mi?

Rüstem pehlivan birdenbire köpürerek — Beni boşıyacak kadın daha anasından doğmamıştır!.. (Ayağını yere vurarak) bunu söyliyen çıksın meydana bakayım!..

[Bu sözü söyliyen Rukiyedir korkusundan parmağını ve vücudünü çarpıtarak iskemleden yarı ayağa kalkmış ve donmuş kalmıştır.]

Ferhunde kendini zaptedemiyerek Numana — Ayol Numan bey çık da erkekliğini göstersene... Bizim aramızda dır dır söylenmek marifet değil. Hani canını bile feda edecektin?

[Numan bey başını, saçını düzeltir gözlüğünü takar, öksürür. Bu esnada Rüstem pehlivan karısile konuşmaktadır. Arka tarafta söylenenlere kulak asmaz.]

Numan bey — Emredersiniz. Şimdi haddini bildiririm. Vekili umumî hanım belki bir vak'a çıkar, bana refakat eder misiniz?

[Beraber Rüstem pehlivana yaklaşırlar.]

Rüstem pehlivan gürler gibi bağırır — Haydi! (Numan bey korkarak çekilir, avukat hanımın arkasına gizlenir.) Tası tarağı toplayın.. Evde ben size erkek boşamasını öğretirim!

Bak şu haspaların öğrettikleri naneye!..

Doktor hanım yaklaşarak — Rüstem pehlivan, müsaade ederseniz size sinirlerinizi teskin edecek bir şey vereyim.

Rüstem pehlivan — Sen de kimsin? Sinirlerimin bozukluğunu nereden anladın?

Doktor hanım — Ben doktorum!

Rüstem pehlivan — Ben kadın doktora muayene olursam sinirlerim berbat olur.

Numan bey yavaşça Rüstemin kolunu dürter — Bey birader! Bey birader! Lûtfen biraz beni dinler misiniz?

Rüstem birdenbire dönünce Numan avukat hanımın arkasına saklanır — Heyy, ne var?

Numan bey — Bey birader, rica ederim!. Biraz kaidei nezakete tevafuk edecek bir tarzı selimde görüşelim.. Malûmuâliniz etrafımız cinsi lâtif, yani taifei nisa...

Rüstem pehlivan — Sen nesin? Kimsin!.. Necisin?

Numan bey sıçrar — Şimdi bütün suallerinize cevap vermekle müftehir olacağım: Bendeniz, esbak Şûrayı devlet âzasından ve elyevm Kadınlar klübünün tek namzedi Numan kulunuzum.. Ya efendiciğim, hiddet buyurmayınız..

Rüstem pehlivan — İnnallahe maassabirin! Sen demek bukadar kadının arasında kel horoz gibi dolaşır durursun ha?

Numan — Mingayri haddin..

Rüstem — Senin cinsin nedir? Erkek misin?..

Numan bey — Ehhh...

Rüstem — Kadın mısın?

Numan bey — Ehhh...

Rüstem pehlivan — Ne demek?! Ya erkek, ya kadın..

Numan — Bendeniz ikisi ortası bir şey...

Rüstem pehlivan — Demek işine gelince kadın, işine gelince de erkek olu-

yorsun ha!. Kurnazsın doğrusu.

Dokuzuncu Meclis:

Hademe, Ayten ve Şişli hanımları sonra yaşlı kızlar klübü.

Hademe — Reise hanım, Ayten hanım Şişli hanımlarını getirmiş. (İçeri son derecede süslü, şık züppe dört hanımla Ayten girerler).

Huriye çocuğu Rüsteme vererek — Sen çocuğu içerde biraz avut, biz şimdi geliriz.. Bak hanımlar müzakereye geldiler.

Rüstem gürliyerek — Haydi çok lâf lâzım değil! Önüme düşün bakayım!

[Çocuğu elile iter çocuk şiddetle ağlamıya başlar.]

[Huriye çocuğu kucağına yatırıp kış kış yaparak gezdirmiye başlar. Gelen şık hanımlar hayretle bakakalırlar.]

Ayten — Aaa Bunlar da kim?.

Kâtibi umumî — Yeni âzalarımız..

Ayten — Artık burası gittikçe panayır yerine dönüyor..

Reise — Hor görmeyiniz Ayten hanım, burası Kadınlar klübü.. Her kadın, âza olabilir. Prensibimiz sağdan sola, aşağıdan yukarıya bir yükseliştir.

Ayten — İyi ama bu kadının kucağında salladığı torba nedir?

Huriye hiddetle — Çocuk ayol, çocuk!..

Ayten — Çocuk mu?

Huriye — Neye şaşıyorsun? Çocuk bilmiyen kadın olur mu? Sen hiç çocuk doğurmadın mı? Kış, kış, kış e babama e e..

Şişli hanımları — Çocuk doğurmak mı? Allah göstermesin. Belimiz kalınlaşır göğsümüz sarkar. Kalçalarımız genişler...

Rüstem pehlivan — Ay ne biçim kadın bunlar! İnsan burada günaha giriyor. Yahu bana bak hemşire hanımlar! Cins kadın dediğin hiç olmazsa yarım düzine doğurmalı.

Ayten — Ay kulaklarım parçalanıyor.. Yarım düzine doğuran mahlûk ancak ineklerdir..

Rüstem pehlivan — Allahın masum mahlûkunu neden tahkir ediyorsun, kadın da inek gibi sağmal olmalı..

[Bu esnada çocuk şiddetle viyaklamıya başlar.]

Huriye çocuğu sallamıya ve gür bir sesle ninni söylemiye başlar herks afallar:

Uyusun da büyüsün ninni
Tıpış tıpış yürüsün ninni,
Eee, eee; eee,,. eee, eee..
Dandini dandini dan dana
Kılıçını taksın sol yana
Mahmuzlrın şıkır şıkır ninni.
Düşmanı kes kıtır kıtır ninni
Eee., eee eee,.. eee. eee.,

Ayten asabî — Reise hanım nazarı dikkatinizi celbederim! Bu hanım harp lehinde ninni söylüyor, halbuki burada toplanan, sulh komitesidir..

Rüstem pehlivan — Sulh komitesi mi?

Kâtibi umumî — Ay sizin haberiniz yok mu?.. Biz sulh için çalışıyoruz..

Rukiye — Harbı ortadan kaldıracağız.

Ferhunde — Dünyayı süt limanlık yapacağız.

Rüstem pehlivan — Siz mi? Siz daha aranızda uyuşamamışsınız. Şurada üç buçuk kadınsınız biribirinizin etini yiyorsunuz. Bütün dünyayı nasıl barıştıracaksınız?..

Ferhunde — Baksana Rüstem pehlivan.. Şu levhaya baksana... Kadın isterse dünyada ne olmaz! (Kadının fendi, erkeği yendi) levhasını gösterir.

Rukiye — Yaşasın kadınlar klübü levhasını görmüyor musun?

[Çocuk yine uyanır viyaklamıya başlar. Huriye ninni söylemiye devam eder:]

Hu hu dervişler
Bir fırın ekmek yemişler ninni
Mahallenin kızları hu hu
Oğluma hepsi piş demişler ninni
Sarışınlar cefa çekmez ninni
Kumralından vefa gelmez ninni
Esmer kızın eti yenmez hu hu
Çapkın oğlum kız beğenmez ninni
Eee eee eeee eee...

Ayten çok hiddetli — Rica ederim artık susunuz! Yetişir. Kadınlara hakaret ediyorsunuz susunuz!

Huriye — Şirret şirret bağırma, çocuğu uyandıracaksın.. Kollarım koptu kardeşler.. (Çocuk bağırır).

Huriye ninni söylemekte devam eder:

Sarışını al solunua ninni
Kumralını tak koluna ninni
Esmerlerin yat koynuna ninni
Yak çubuğunu sefanı ara ninni.

Ayten — Reise hanım diliniz mi bağlandı? Bu kadını susturunuz. Söylediği ninni değil, âdeta teaddüdü zevcat propagandası!

Huriye — Teaddüdü zevcat dediğin nedir?

Ayten — Yani siz çocuğunuza şimdiden dört kadın almasını öğretiyorsunuz..

Huriye — Canı sağ olsun toramanmm... Dört de alır, altı da.. Sana ne oluyor?

Ayten — Bana ne oluyor mu? Biz bu teaddüdü zevcat denilen berbat, vahşî âdeti kaldırmak için büyük (efor) yaptık..

Huriye — Afaroz mu yaptınız?

Ayten — Öyle ya.. Eforsuz ne kazanılır?

Huriye — Ben de az aforozcuya baş vurmadım ama.. Hiç birini kazanamadım. Bizimki dördüncü ayıma kalmadı üzerime evleniverdi.. Bizim canımız yok mu?

[Bu esnada hademe girer]

Hademe — Reise hanım yaşlı kızlarla bekârlar gelmiş..

Rüstem pehlivan — Bu ne biçim klüp böyle? Yaşlı kızlarla bekârların işi ne burada..

Ayten — İzahat versenize reise hanım..

Reise — Ben çok yorgunum, rica ederim kâtibi umumî hanım siz anlatınız..

Ferhunde ayağa kalkıp gözlerini süzerek — Koca bulamıyan geçkin kızlarla evlenmiş bekârları Allah rizası için baş göz ediveriyoruz.

Rüstem pehlivan — Burası amma eğlenceli yermiş yahu!... Demek böyle sevap işler de işlersiniz?.

Kâtibe — Tabiî... Gayemize erişmek için muhtelif içtimaî sahalarda canla başla çalışıyoruz.

Reise — Hattâ bekâr kalmakta ısrar eden erkeklerden ağır bir vergi alınması için bir lâyıha hazırladık.

Hürmüz hanım — Bak doğrusu, şimdiye kadar yaptıklarınızı beğenmedim ama artık gönlüm ısınmıya başladı bu klübe.. Bana da şöyle eli yüzü temizce aklı başında bir kısmet bulunuz a tazeler!

Numan bey — Aklı başında olursa bu işe yanaşmaz Hürmüz teyze..

Hürmüz hanım — Ayol bu şebek suratlı herifin benimle derdi ne? Hay dert bul da derman bulma emi?

[Bu esnada salona yüzü çok boyalı kırkını geçmiş bir genç kız girerek.]

Geçkin kız ağlıyarak — Herkes bir eş buldu, ben yalnız kaldım.

Rüstem pehlivan — Çocuk istemiyen bu bayanlar evlenip de ne yapacaklar?

Kâtibi umumî — Bal ayına çıkacaklar..

Tek kalan kız Rüstem pehlivanı göstererek — Bu bey de bekârlardan mı?

Huriye elini beline dayıyarak — Neye sordun? Gözüne mi kestirdin yoksa?

Kız Rüsteme daha yaklaşarak — Maşallah, enine boyuna.. Uysal bir erkeğe benziyor.

Huriye — Çek elini bakayım!..

Rüstem pehlivan gevşiyerek — Canım bırak.. Varsın dokunsun.. Şeker değilim ki eriyeyim.

— Devam edecek —

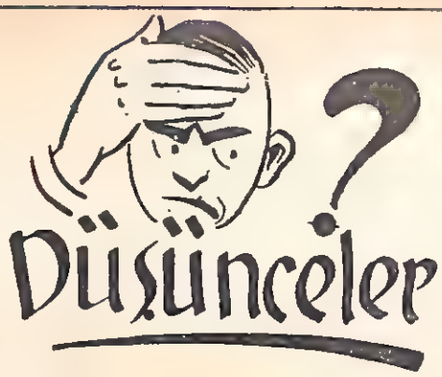

Düşünceler

Bu asırda kadının en kuvvetli taraflarından birisi de hasisliğidir.

*

Şişman göbeğile, zayıf da beynile yaşar. Hangisini tercih edersiniz?

*

Zengin ona derler ki, gönlünde fakirin saadetine karşı haset taşımaz.

*

— **Hemşire fitreyi üzümden mi versem iyidir, incirden mi?**

— **Aman kardeş, düşündüğün şeye bak... Bu halde şeftaliden verecek değilsin ya... Hangisi olursa olsun!.**

— **Oğlum doğrusu seni bu kıyafetle hiç kimseye benzetemedim..**

— **Tabiî,. Sinemaya gittiğin yok ki.. Kime benzediğimi bilesin!..**

Ümit.. Bu devirde bazan candan evvel ölüyor.

*

Erkeği felâkete sürükliyen sebeplerden biri de güzel bir kadının bir çift iri siyah gözüdür.

*

Sırat köprüsünü ahrette sananlar, henüz evlenmemiş olan toylardır.

*

Hayat çok tatlı amma, şu yaşamak müşkül olmasa!..

*

Hiç bir felâket kadın kadar müthiş olamaz.

*

Ben okumuş kadına «Entellektüel geveze» derim.

*

Her geçen gün, ölüm fermanımızın bir satırıdır.

*

Zekânın kıt olduğu zamanlarda para imdadımıza yetişebilir. Fakat bu takdirde de aldanmak ihtimali fazladır.

*

Uyku, tatlı ruya görmek şartile, saadetin öz kaynağıdır.

Filozof

EBCET HESABI

İrtikâbile tanınmış vezirlerden biri öldü, ailesi hemen şair Eşrefe müracaat ederek, ölen vezir için mezar taşına yazılmak üzere bir şiir istediler. Şiirin sonunda da ebcet hesabile tarih düşecekti.

Vezir gömüldü, mezarın etrafına duvar çekildi, yaldızlı taş hazırlandı, fakat Eşrefin şiiri bir türlü gelmiyor, yazısız mezar taşı taşçıda bekleyip duruyordu.

Nihayet vezirin ailesi bir kere daha şair Eşrefe başvurdu. Şair, önünde kâğıt, kalem, düşünüp duruyordu. Sordular:

— Tarih bitti mi?

Şair Eşref yerinden fırladı:

— Nasıl biter? Dedi, son beyite geldi dayandı... Keratayı bir türlü cennete sokamadım, gitti!

TEHLİKE

Hikmet Feridun, yeni bir anket hazırlıyordu. Faruk Nafize sordu:

— Üstat, hayatınızda hiç ölüm tehlikesi geçirdiniz mi?

Faruk Nafiz cevap verdi:

— Elbette.. Kaç defa doktora muayene oldum!

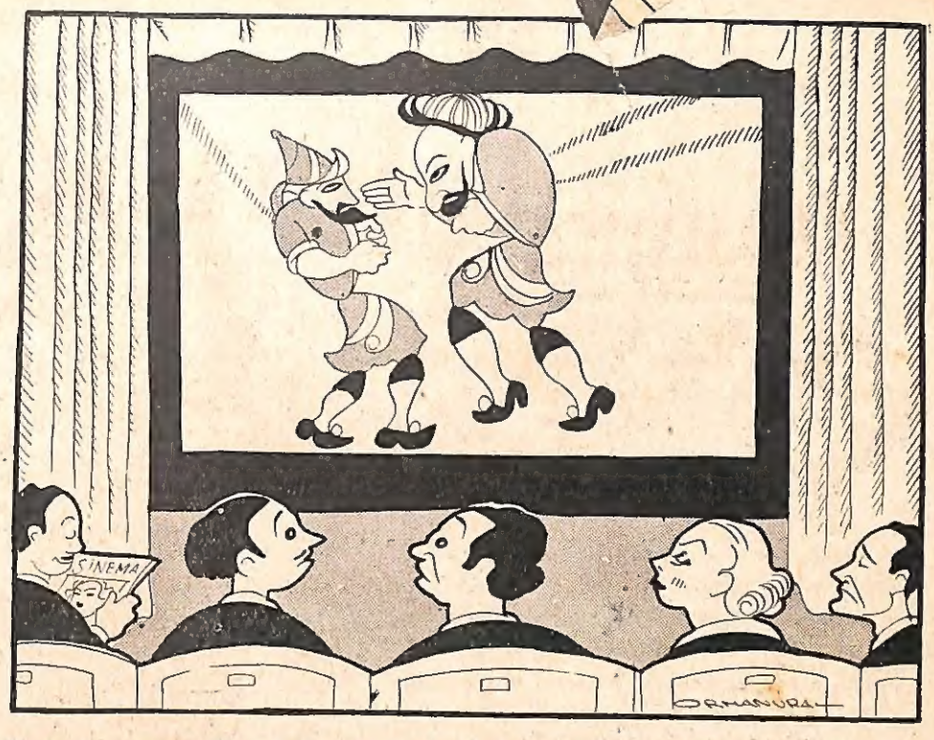

Hacivat — Of.. Hay hak.. Perde kurdum şem'a yaktım, gösterem zillü hayal.. Ben bendeniz hâkipaye.. Eli yüzü yummuş, elfazı düzgün, müsahabeti tatlı.. Bir yarı kafadar olsa, geliverse şu mseydana...

Karagöz — Nafile Hacivat lûgat paralama.. Bizi seyretmiye gelen gençlerin hiç birisinde Osmanlıcadan - türkçeye lûgat yok!...

DERSTE

Öğretmen — Fevkattabia hâdiseler neye derler?

Okur — (Yutkunur)....

Öğretmen — (İzah ederek) meselâ gece yarısı güneşin doğduğunu görsek ne dersin?

Okur — Ay derim.

— Ya, muhakkak güneştir deseler?

— Yalandır derim.

— Bunu ben, yani senin hocan, söylesem ne dersin?

— Ya aklınızı oynattınız, yahut fazla kaçırdınız derim!

ATLAMA

Nasrettin hoca, bir iş için, Timurlenge müracaat etti. Timurlenk, hocanın derdini dinledikten sonra dedi ki:

— Bugün çok fazla meşgulüm, yarın gel, işini halledeyim!

Nasrettin hoca cevap verdi:

— Pekâlâ.. Ben de yarın seni hükümdar olarak tanırım!

VASİYET

Ahmet Haşim, fazla hasta idi. Yanına hem münasebetsiz, hem geveze bir adam gelmişti. Konuşurken damdan düşer gibi sordu:

— Nasıl, dostum, bir vasiyetn var mı?

Ahmet Haşim:

— Var, dedi, eğer bir hastanın yanına gidersen bukadar fazla oturma!

ZAVALLILAR

Avukat, gece yarısı bir apartıman soyarken yakalanan Salyangoz Ahmetle gündüzün bir köşkü soyup sovana çevirirken tutulan İstakoz Mehmedi müdafaa ediyordu:

— Sayın hâkimler! Bu zavallıların biri gece, biri gündüz yakalanmıştır.. Rica ederim, söyleyin, bunlar ne zaman iş görebilsinler ki yakalanmasınlar?

— Havalar soğudu, kömür aldın mı?.

— Hayır, kızımın bir âşıkı var, yanıp tutuşuyor onun ateşinden istifade edeceğiz!...

— 7 —

Mesut hayatında hiç bayılmamıştı. Böyle bir tehlikeye yüz binde bir ihtimal yoktu. Fakat bu onun yaratılışına ait bir hususiyetti. Ancak riyaziye ilmine göre imkân dahilinde olan çok uzak tehlikeleri düşünür, burnunun ucunda olan bir tehlikeyi görmezdi. Maamafih Mesut bu defa burnunun ucunda olan bir tehlikenin de saatten saate büyüdüğünü dehşetle görüyordu. Burnunda baş gösteren bir sivilce gittikçe büyüyüp kızarıyordu. Ya Allah göstermesin cumaya kadar bu sivilce bir heybetli çıban şekli alır ve delikanlı okadar heyecanla beklediği aşk randevusuna burnunun ucunda bir azametli gonca ile giderse hali ne olurdu?

Mesut İbrahim bütün gece uykusunda bu hain sivilce ile uğraştı. Sivilce büyüyor, büyüyor, bir İpopotam boynuzu şeklini alıyordu. Handan onu Taksimde kendi kendine konuşur ve gülümserken gördüğü vakit nasıl gülüyorsa bu burnu görünce de öyle kahkaha çığlıkları koparıyor ve genç adam bu seslerle yatağından uyanarak kan ter içinde kalıyordu.

En ehemmiyetli görünen hastalıklarda doktora gitmek âdeti olmadığı halde ertesi sabah birçok tereddütlerden sonra bir doktor muayenehanesine girdi. Doktor hastalığın ne olduğunu anlayınca Mesut İbrahimi bir deli yahut budala sandı. Maamafih kendini boş yere rahatsız ettirmiş ve viziteyi kaçırmış olmamak için ona bir su ile bir krem reçetesi yazıp verdi.

* * *

Perşembe günü Mesut İbrahim sofada bir rumca şarkı sesi işitti. Bu, arasıra Macide hanıma gündelikle dikiş dikmiye gelen Samatyalı bir Rum kızı idi. Adı, Kleo idi. Terziliği yüksek bir derecede olmadığı için madmazel Kleo, arasıra başka ev işlerinde de Macide hanıma yardım eder, sökük diktiği, çamaşır ütülediği, Mesudun annesile beraber reçel kaynattığı, hattâ evin hizmetcisiz kaldığı zamanlar bulaşık yıkadığı bile olurdu.

Mesut İbrahim, matmazel Kleoyu tanıdı tanıyalı bu kız yirmi sekiz yaşında idi. Fena gıdadan, yıpranmış, solmuş ve türlü türlü kan damarları ve sivilcelerle donanmış bir yüzü, hafifçe morarmış göz kapakları arasında kedi gözüne benziyen yeşil yeşil gözleri vardı.

Mesut İbrahim on beş, on altı yaşlarında çekingen, mahcup ve fazla olarak parasız bir çocuk iken bu matmazel Kleoya karşı âşıkane temayüller duymuş ve uzun zaman dikişçi kızın etrafında dönmüştü. Nihayet annesinin evde olmadığı bir gün canını dişine takmış ve kızı evelden lâkırdı ile iskandile cesaret edemediği için birdenbire üstüne atılarak öpmüştü.

Mesut bu buseden okadar korkmuş, eli ayağı okadar titremişti ki matmazel Kleo ona kızmaktan ziyade acımış, sadece:

«Ayıp ayıp... Ne vakit babana söyliyeceğim, sana dayak verecek» demişti.

Ogünden sonra Mesut her fırsatta dikişçi kızı öpmiye başlamıştı. Kız her defasında ayni tehdidi makine gibi tekrar etmekle beraber Mesudu hiç bir zaman babasına şikâyet etmez, hattâ Macide hanımın civarlada dolaştığını sezdiği zaman, Mesudu tehlikeden bile haberdar eder, sonra da onun bayramlarda gündeliğile satın alıp hediye ettiği mendilleri bir şey söylemeden kabul ederdi.

Mesut İbrahim, yavaş yavaş büyümüş, hafiften hafife kortalara ve arkadaşlarile beraber paralı çapkınlıklara başlamış, fakat matmazel Kleoyu artık istihfaf etmek ve çökük sivilceli yanağını öpmekte bir lezzet bulmamakla beraber eski âdetini bırakmamıştı.

İstanbulun en güzel bir kızile harikulâde bir aşk macerasına girmekte olmasına rağmen genç adam o gün de matmazel Kleoyu okşamaktan kendini alamadı.

Dikişçi kız, yerde bir seccadenin üstüne, namaz kılar gibi diz çökmüş, ütü ütülüyordu. Mesut, bir zaman başka şeyler düşünüyormuş gibi ayakta durduktan sonra eğildi ve Kleoyu ensesinden öptü. Kızın başının bu noktası, her tarafından daha ziyade öpmiye elverişli idi. Çünkü, ağzının hemen her zaman sovan, sarımsak gibi nahuş yiyecek kokuları vermesine ve cildindeki sivilcelerin Mesutta az çok tiksinti uyandırmasına rağmen bu ensede biraz tazelik ve saç kokusu vardı.

Genç kız, onun başını, sinek kovar gibi seri bir el hareketile itti.

Merdiven altından bakacak birisinin burasını görmesi kabil olacağı için Mesut kenardaki dolabın yanına gidip durdu ve dikişçi kızı oradan bir el işaretile yanına çağırdı.

Kız, ütüyü yerdeki çamaşır üzerinde bir iki kere daha gezdirdikten sonra ayağa kalktı; buruşmuş eteklerini düzeltti; tekrar eğilerek yere düşmüş bir dikiş iğnesini alıp göğsüne soktu; sonra mendilile ağzını ve burnunu sildikten sonra Mesut İbrahimin yanına geldi.

Mesut İbrahim, hiç bir tat duymadan Kleoyu bir iki kere öptü ve odasına döndü.

Eh, artık maceralar devri kapanıyordu. Handanın kocası olduktan sonra böyle gizli aşklara, çapkınlıklara «elveda» demek lâzım gelecekti.

— VI —

Yakacıktaki davet

Mesut İbrahim, cuma günü gri elbiseler giymiş, ve ellerine yine gri podüsüet eldivenler takmıştı.

Trenin kalkmasına yarım saat kala birinci mevki kompartimanlardan birine yerleşti ve bekledi. İkinci kampana çalınırken Handanın babasının elinde büyük bir paketle vagona girdiğini gördü ve sebebini anlamadan başını önündeki gazetelerden birine eğdi.

Örfi Veysel, vagonun alt başına kadar gittikten sonra tekrar geri döndü, Mesudun yanındaki kompartimana girip oturdu. Şapkasını yanına atarak «Heveskâranı musiki» cemiyetinde öğrendiği şarkılardan birini alçak sesle okumıya başladı.

Mesudun bu vaziyette onu uzun müddet görmemezlikten gelmesi doğru olmıyacaktı. Sonra bunun için bir sebep de yoktu.

Genç adam, yerinden kalkarak Örfi Veyselin önüne gitti:

— Efendim, müsaade buyurur musunuz, oturayım, dedi.

Heveskâran reisi şarkısını keserek:

— Oo.. Siz misiniz... Buyrun, dedi, bize gidiyorsunuz değil mi? Lûtfettiniz.

Örfi Veysel, ona uzaktan tanıdığı babası, sonra kendisi hakkında bazı sualler sordu; elindeki gazetelerden birini açarak okumıya başladı. Gazetelerini eski kompartimanda bırakmış olan Mesut bir şeyle meşgul görünmek için ceplerini karıştırdı, içlerinden bir takım kâğıtlar çıkararak bunların arasında ehemmiyetli bir şey arıyormuş gibi yaptı, sonra «ciddî işleri yarına bırakalım» der gibi bir tavırla onları tekrar ceplerine tıktı ve pencereden etrafı seyretmiye koyuldu.

Tren Feneryolunu geçmeden Örfi Veysel, gazetesini bitirmiş bulunuyordu.

Mesut İbrahim, onunla bir şeyler konuşmak lüzumunu hissetti. Zihninde üç mevzu vardı. 1 - Haydarpaşa hattında yeni işlemiye başlıyan vagonlar, 2 - Yeni açılan Suadiye plâjının bu taraflara tesiri olup olmıyacağı, 3 - Heveskâran musiki cemiyetinin gittikçe g[illegible]nişliyen garp musiki cereyanı kar[illegible]nda ne vaziyet alacağı meselesi...

Genç adam, tam kararını ve[illegible] ağzını açacağı zaman Örfi Veyseli [illegible]yumıya hazırlanır gibi gözlerini kapamış olduğunu gördü. Adamcağız bir zaman sonra onları tekrar açtı ve uykuya mağlûp olmak üzere olan zekâsının şikâyetli bir iniltisine benzer baygın bir bakışla etraftaki tabiat manzaralarına bir göz attı. İçinden gelen esnemeyi yutmak için etrafı traşlı dudaklarını garip bir şekilde büzüp titretiyordu.

Mesut, kendisini uyumuyor ve bilâkis zekâ ve dikkati açılarak pencerelerin önünden geçen telgraf direklerinden bir tekini bile kaçırmıyor gibi göstermekten bir nevi gurur duyuyordu.

Tren, kopardığı gürültülere ve çığlıklara hiç aldırmıyor gibi görünen bahçeli köşkler ve inekler arasından Kartala doğru koşarken, Mesut İbrahim artık uykuya dalmış olan Örfi Veyseli uzun uzadıya seyretti.

Müstakbel kayınbaba giyinmesini bilen bir ihtiyardı. Lâcivert kruvaze ceketinin altında güzel bir ipek gömleği ve gayet iyi bağlanmış bir papiyon kravatı vardı.

Papiyon kravat Mesut için ebedî bir yara idi. O hiç bir zaman boyunbağını herkes gibi bağlıyamıyacağını bildiği için, artık ondan vazgeçmişti. İhtiyarın hafif horultularından cesaret alarak biraz eğildi ve papyonun hazır mı yoksa bağlama mı olduğunu tetkik etti. Mesut İbrahimin bu tetkiklerini hiç hissetmeden uyuyan Örfi Veysel, trenin Kartala geldiğini, saniyesinde farkederek gözlerini açtı ve istasyon kapısının önünde bekliyen kızını bir bakışta gördü:

— İşte Handan bizi bekliyor.

Genç kız, arkasına gemici biçimi bir beyaz elbise giymiş, başına çiçekli bir hasır şapka takmıştı. — **Devam edecek** —

Canlı tarih

— Eskiden de böyle erken bir kış gördümdü.... Fakat sultan Aziz zamanında mıydı yoksa sultan Mecit zamanında mı, hatırıma gelmiyor!..

Yağ Mütehassısı

Arkadaşım Nafie bir ay kadar evvel rasgelmiştim. Oldukça düşünceli idi. Sebebini sordum:

— İşler fena!

Dedi. Çoktanberi kendisini görmediğim için ne iş yaptığını merak ediyordum. Nafi merakımı halletti:

— Yağcılık yapıyorum... En halis yağlar bende, fakat müşteri yok!

— Neden?

— Herkes ucuz diye mahlût yağların başına üşüşüyor, benimkilerin etrafını yalnız sinekler tavaf ediyor...

— Sen de mahlût yağ ticareti yap, üstüne «Bursa, Trabzon, Urfa» diye etiketler yapıştır, muvaffak olursun!

— Elimde değil, sahtekârlık yapamam...

Nafiin eski huyu, değişmemişti, öteden beri mert adam tanılırdı, yine öyle. Ogün, benden dalgın dalgın ayrıldı gitti.

Nafii geçen hafta gördüm, bu sefer neşeli idi.

— Ne haber?..

— Hayırlar... Yağcı dükkânımı kapattım.

— Ey?

— Şimdi yağ müfettişi oldum, hem ayda tıkır tıkır yüz lira alacağım, hem de şehir halkına mahlût yağ yedirtmiyeceğim...

— Ne yapacaksın?

— Mahlût yağları denize dökeceğim, satanları cezaya çarptıracağım!

Güle güle gitti. Belli ki vazifesinden çok memnundu.

Onu bir de bugün gördüm. Yüz, göz yara, bere içinde idi. Şaşırdım:

— Bu ne hal?

— Dayak yedim...

— Neden?

— Sıhhate dokunan yağları müsadere ettiğim için!

— Ne cesaret, diye sıçradım, nasıl olur da yağcılar, yağ müfettişini falakaya çekerler?

Nafi, acı acı güldü:

— Beni döven yağcılar değil ki...

— Ya kim?

— Müşteriler...

Ağzım açık kalmıştı:

— Ne münasebet?

— Piyasada yağ bırakmadın, hepsini döktün, biz ne ile yemek pişirip yiyeceğiz?» diye!

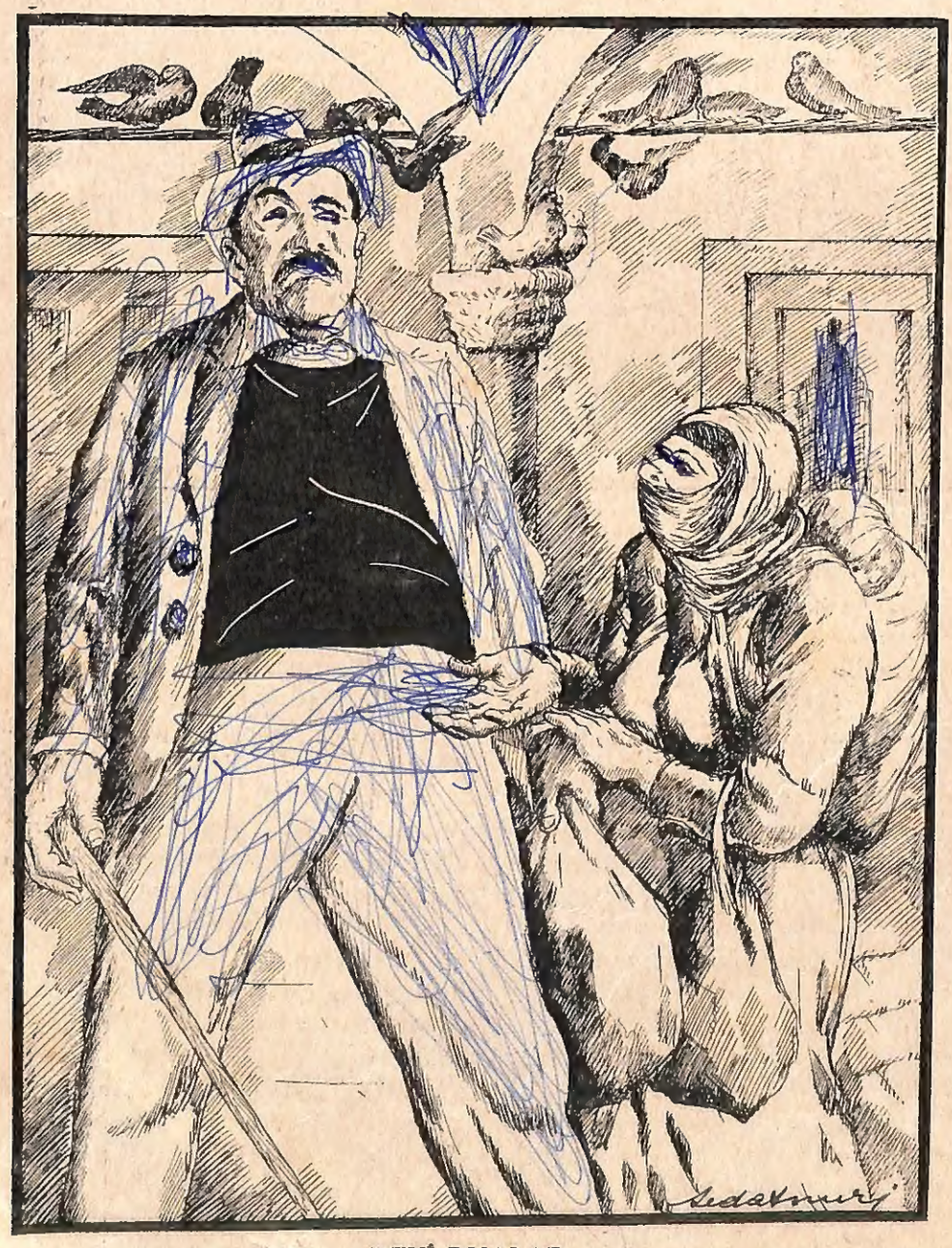

YENİ DUALAR

Dilenci — Allah seni görünür görünmez cürmümeşhutlardan esirgesin!.

Kavaf — Ölünciye kadar giyebilirsin bacı, Fransız köselesidir!..

— Ölünciye kadar.. dedi... Herif doğru söylemiş, nerede ise öleceğim hani!..

— Allaha sığındık, ölecektim sahiden! Yerlisi varken, Fransız köselesi bana ne? Yaradana kurban...